

Ingers tankar

Ett land med **SISU**

Monument över finländsk sisu på toppen av ett fjäll längs med Hetta-Pallas-vandringsled i finska Lappland.

Som född i andra världskrigets slutskede och uppvuxen med allt krigande som förekommit överallt i världen under hela mitt liv har även jag varit en anhängare av fredstänkande och vårt lands neutralitet. Har ofta tänkt på hur gynnad jag varit som sluppit konfronteras med krig i mitt land.

Att det varit så berodde på en lycklig slump. Hitler fick aldrig idén att invadera vårt land. Den svenska regeringen gick på slak lina och gjorde eftergifter till Tyskland. Så slapp vi undan. Det fanns många som var nazister i Sverige liksom i många andra länder, även i det stora landet i väster. Danmark, Norge och Finland fick alla känna av kriget på olika sätt. Finland allra mest.

Finland för länge sedan

De första människorna som kom till Finland kom från söder och öster. Landet har varit bebott sedan 8 800 f.Kr. Den äldsta boplatsen i Skandinavien lär ha funnits i Finland.

På 1100-talet tog sig svenskar över Östersjön och koloniserade landet som blev Finland. Det sägs att det var kung Erik den helige som kristnade Finland och lade landet under svenskt

välde. Bit för bit införlivades det i det svenska riket. Under de följande århundradena var trafiken över Östersjön allt mer intensiv.

Finland blev också slagfält för flera krig mellan Sverige och Ryssland. Särskilt svåra tider var nödåren 1696–1697, då omkring en tredjedel av den finska befolkningen gick under av svält och sjukdomar, och **den stora ofreden** 1714–1721 då Finland ockuperades av ryssar-

na. År 1809 anföll Ryssland Sverige som fick lämna ifrån sig hela Finland som då blev ett ryskt storfurstendöme som dock fick större och större självstyre under villkor att de inte satte sig upp mot Ryssland.

Vid ryska revolutionen 1917 blev Finland självständigt. Men det var en orolig tid då **vita** och **röda** stred i ett inbördeskrig som slutade med att de vita vann, anförda av general Carl Gustaf Mannerheim, trots att de var mycket färre stridande. De fick hjälp av tyska trupper och svenska frivilliga. Åren fram till andra världskriget var det turbulent i den politiska världen i Finland med flera regeringsombildningar.

Finland under och efter andra världskriget

30 november 1939 gick Sovjetunionen till angrepp mot Finland. Efter tre månaders strider under det som kallas **vinterkriget** var den numerärt underlägsna finländska armén tvungen att ge upp. Då tvingades Finland ge upp områden i norr och stora delar av Karelen. Sovjetunionen skulle också ha Hangö i trettio år.

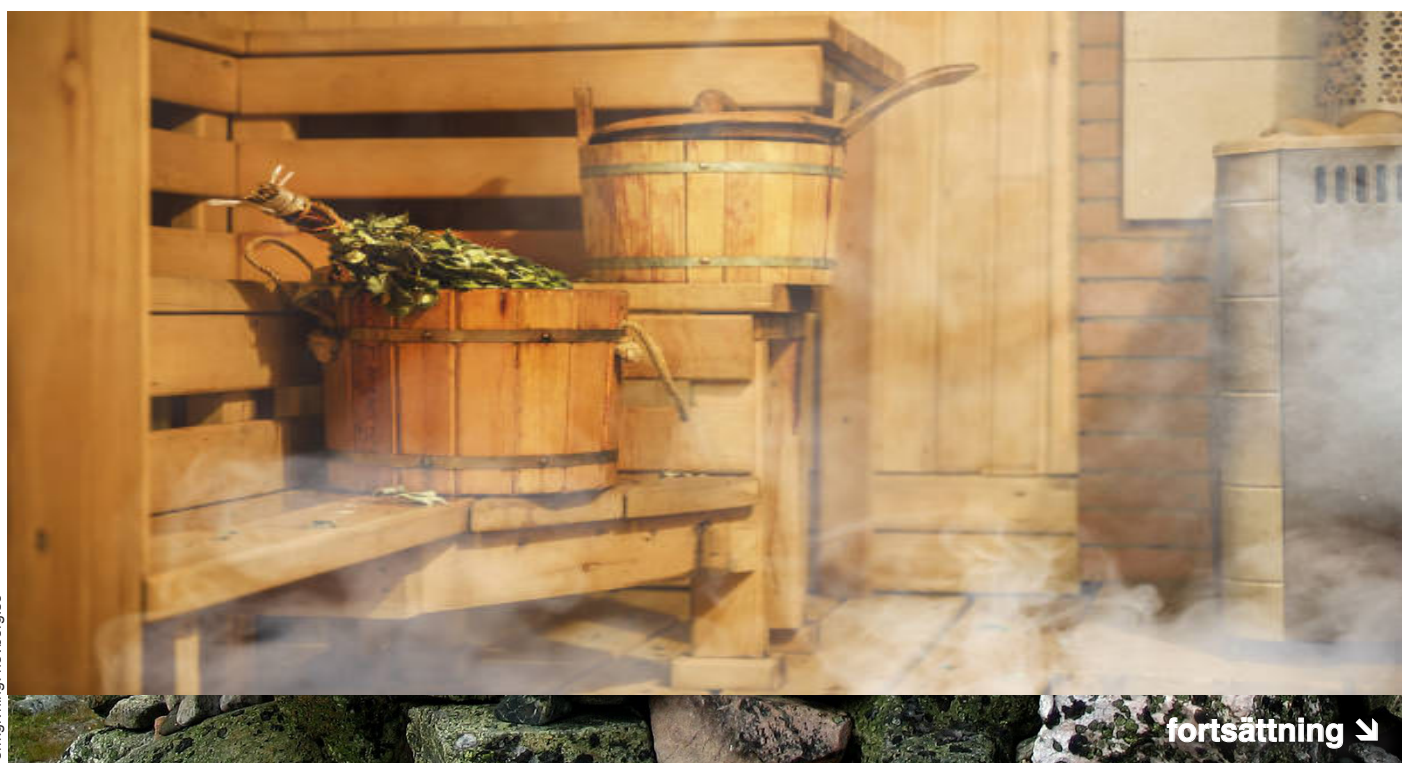
När Tyskland angrep Sovjetunionen 1941 såg Finland chansen att återta det som de förlorat

och finska trupper slöt upp vid tyskarnas sida i det som kallas **fortsättningskriget**. De tog tillbaka Karelen och erövrade även det sovjetiska Östkarelen.

Efter slaget vid Stalingrad 1943 då Tyskland slogs tillbaka ville Finland ha till en separatfred med Sovjetunionen vilket de nekades. 1944 ingick Finland ett avtal med Sovjetunionen som gick ut på att de skulle driva ut de kvarvarande tyska trupperna från landet.

Vid fredsfördraget mellan Finland och Sovjetunionen i Paris 1947 återställdes gränsdragningen från vinterkriget 1940, vilket innebar att Finland förlorade omkring elva procent av sin yta till Sovjetunionen. De tvingades också överlåta Porkalaområdet väster om Helsingfors som sovjetisk bas och dessutom tvingades de betala ett krigsskadestånd på 300 miljoner dollar till Sovjetunionen.

1956 återlämnade Sovjetunionen Porkala till Finland. Hela tiden efter andra världskriget har Sovjetunionen hållit koll på Finland som fått gå balansgång för att hålla den ryska björnen så fridsam som möjligt. President Urho Kekkonen, som hade haft god förmåga att förhandla med de sovjetiska ledarna, avgick 1981 efter 25 år på sin post.

Ingers tankar

Finland på 2000-talet

Trots regeringkriser och trycket från den stora grannen i öst har Finland mer och mer utvecklats till en modern välfärdsstat. Finland gick med i EU:s valutasamarbete EMU 1999. År 2000 valdes den socialdemokratiska utrikesministern Tarja Halonen, som första kvinna, till Finlands president.

Samma år antogs en ny författning där riksdagens makt stärktes på presidentens bekostnad. Nu blev statsministern den viktigaste politiska aktören.

I december 2019 valde Socialdemokraterna den då 34-åriga trafik- och kommunikationsministern **Sanna Marin** till statsministerkandidat. Hon är Finlands yngsta statsminister genom tiderna. Sedan 2012 och fram till i år har den populära **Sauli Niinistö** varit president i Finland. I mars i år efterträddes han av **Alexander Stubb** som tidigare varit både statsminister och finansminister.

President Stubb säger: ***Vi borde ta det lugnt, vi borde inte köra in på den här krigshysterin. Lugna puckar.***

Han framhåller också att han litar på Finlands försvar som är rustat med tre lås, det nationella

försvaret, Nato och försvarssamarbetet med USA, DCA-avtalet. Han verkar vara en cool statsman jämfört med hur Sveriges högsta styresman figurerat i denna tid av krig och oro.

Sverige skulle behöva lite mer finsk sisu. Med tanke på att Finland en gång varit en del av vårt rike och att länderna är lika i så mycket och att Finland så tåligt och väl uthärdat krig och prövningar borde vi lära av dem.

Vi har haft stor arbetskraftsinvandring från Finland och den har hjälpt till att bygga upp det svenska samhället. Många av de finska krigsbarnen som fick skydd här har stannat kvar och blivit svenska medborgare.

Det verkar inte vara så mycket politiskt tjafs där på andra sidan Östersjön. Skolan verkar vara bättre. Kriminaliteten inte lika hög som i Sverige ännu. Integrationen tycks fungera. Pandemin klarade de bra. De blev medlemmar i Nato före Sverige, dessutom uppfyller de Natos tvåprocentskrav. De har beredskap för kris och krig. De klarar dessutom att hantera sin opålitliga, illasinnade och aggressiva granne i öst.

Finland har all anledning att vara det lyckligaste landet i världen. Tänk på Muminpappan – ingenting kan rubba honom.

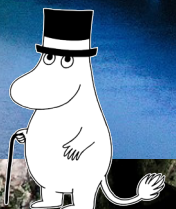
Vad är sisu – en del av den finska självbilden. Jävlaranamma. Styrka, envishet och uthållighet. Orden är många för att beskriva finsk sisu.

Sauli Niinistö

Alexander Stubb

Inger Klintberg Danielsson 24-05-01